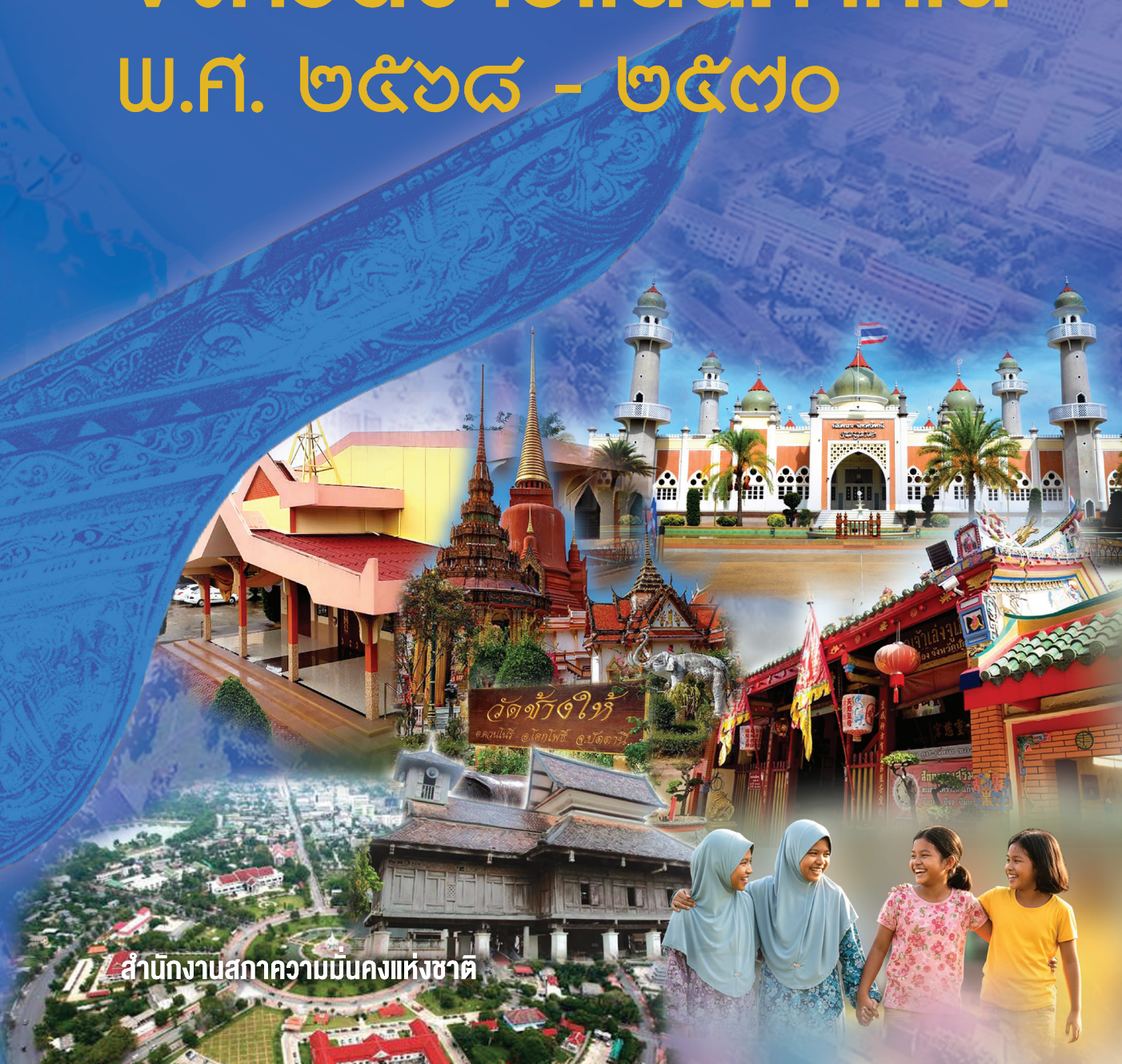

นโยบายการบริหารและการพัฒนา จังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

นโยบายการบริหารและการพัฒนา จังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
เลขที่ ๑ ทำเนียบรัฐบาล ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทรศัพท์ ๐๒ ๑๔๒ ๐๑๕๑ - ๕๓
www.nsc.go.th

คำนำ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้จัดทำนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐ ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งกำหนดให้การจัดทำหรือปรับปรุงนโยบายฯ ต้องให้สภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พิจารณาให้ความเห็น และสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติต้องนำความเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำหรือปรับปรุง โดยให้เสนอต่อสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ รวมทั้งให้คณะรัฐมนตรีนำเสนอต่อรัฐสภาเพื่อทราบแล้วให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ครอบคลุมทั้งมิติด้านความมั่นคงและมิติด้านการพัฒนา

การจัดทำนโยบายฯ ดังกล่าว ได้อาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมและการรับฟังความเห็นจากทุกภาคส่วนอย่างครอบคลุม อาทิ ภาคส่วนราชการในส่วนกลางและระดับพื้นที่ ภาควิชาการ ผู้นำทางศาสนา กลุ่มสตรีและเยาวชน ภาคประชาสังคม ภาคธุรกิจ สื่อมวลชน และเครือข่ายต่าง ๆ โดยกรอบทิศทางยังคงยึดมั่นในหลักการแก้ไขปัญหาที่ได้รับการยอมรับ ตั้งแต่ต้นนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ฉบับแรก โดยใช้แนวทางสันติวิธีควบคู่กับการน้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร รวมทั้ง พระราชปณิธานและพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ตลอดจนกรอบนโยบายและแผนหลักที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาในพื้นที่ที่ชัดเจนต่อไป

นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐ ได้กำหนดวิสัยทัศน์มุ่งให้ “จังหวัดชายแดนภาคใต้เข้าสู่ภาวะปกติที่ปราศจากความรุนแรง ได้รับการพัฒนาบนพื้นฐานของความหลากหลายทางวัฒนธรรม และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน” มีวัตถุประสงค์ ๘ ประการ และประเด็นนโยบาย ๓๘ ประเด็น โดยได้ปรับจุดเน้นให้สอดคล้องกับบริบทของสถานการณ์ปัจจุบัน และเพิ่มเติมวัตถุประสงค์สำคัญทั้งในมิติด้านการศึกษาและด้านการบริหารจัดการภาครัฐ โดยวัตถุประสงค์ ๘ ประการ ได้แก่ (๑) การเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยให้กับประชาชน และผลักดันให้เกิดการยุติเหตุรุนแรงในพื้นที่โดยสมบูรณ์ภายใน

ปี พ.ศ. ๒๕๗๐ (๒) การบริหารจัดการความขัดแย้งตามหลักสันติวิธี และขับเคลื่อนกระบวนการพูดคุยสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รวมทั้งจัดเงื่อนไขที่เอื้อต่อการยกระดับความขัดแย้งเพิ่มเติมในพื้นที่ (๓) การพัฒนาการอำนวยความสะดวกและการเยียวยาให้เป็นธรรมทั่วถึงและจัดเงื่อนไขความไม่เป็นธรรม รวมทั้งเสริมสร้างความไว้วางใจต่อกัน (๔) การยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาทุกระดับในพื้นที่ให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และมีมาตรฐานพร้อมกับส่งเสริมโอกาสการเข้าถึงการเรียนรู้และต่อยอดการเรียนรู้ตลอดชีวิตซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญต่อการเสริมสร้างสันติสุขและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ (๕) การส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่บนพื้นฐานการสร้างโอกาสทางรายได้ให้แก่ประชาชนระดับฐานราก และคำนึงถึงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๖) การเสริมสร้างสังคมทุกระดับในพื้นที่ที่มีความเข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความกลมเกลียวกันท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยไม่แบ่งแยก รวมทั้งจัดเงื่อนไขทางสังคมที่เป็นอุปสรรคต่อการอยู่ร่วมกันภายใต้ความหลากหลายทางวัฒนธรรม (๗) การเสริมสร้างความเข้าใจและประสานความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและต่างประเทศให้เกื้อหนุนต่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ และ (๘) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐให้สามารถตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาและเตรียมการเปลี่ยนผ่านไปสู่กลไกปกติของทางราชการ

ในการนี้ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ มุ่งหวังให้ทุกภาคส่วนของหน่วยงานราชการ ทั้งในระดับส่วนกลางและระดับพื้นที่ ตลอดจนภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐ ในลักษณะบูรณาการอย่างมีเอกภาพและสอดคล้องกันอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการสร้างความมั่นคงปลอดภัยให้แก่ประชาชนและสร้างสันติสุขในพื้นที่อย่างยั่งยืน

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้
พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐

๑. บทนำ	๑
๒. สภาวะแวดล้อมและแนวโน้มสถานการณ์	๒
๓. กรอบแนวคิดนโยบายและความเชื่อมโยงของนโยบายฯ	๗
๔. วิสัยทัศน์	๘
๕. เป้าหมายการดำเนินงาน	๘
๖. วัตถุประสงค์และประเด็นนโยบาย	๙
๗. แนวทางการบริหารจัดการ	๑๗

นโยบายการบริหาร และการพัฒนา จังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐

นโยบายการบริหารและการพัฒนา จังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐

๑. บทนำ

การเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยและความสันติสุขอย่างยั่งยืนให้กับประชาชนในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดสตูล และจังหวัดสงขลา ตามพระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓ ถือเป็นภารกิจที่ทุกภาคส่วนตระหนักถึงความสำคัญและมุ่งหวังให้บังเกิดขึ้นโดยเร็ว โดยที่ผ่านมาได้มีการปรับแผนนโยบายให้สอดคล้องกับสถานการณ์และแนวทางการแก้ไขปัญหาที่มี การพัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัจจุบันได้ถูกกำหนดเป็นเป้าหมายสำคัญภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ในฐานะกรอบทิศทางหลักในการบริหารและการพัฒนาประเทศ โดยมี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม และนโยบายและแผน ระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) รวมทั้ง แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) วางกรอบแนวคิดและถ่ายทอดแนวทางการพัฒนารองรับไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบเพื่อให้เห็นผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม ดังที่กำหนดไว้

นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐ ถือเป็นนโยบาย ฉบับที่ ๔ นับตั้งแต่มีการตราพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว โดยมาตรา ๔ กำหนดให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) จัดทำ “นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้” เพื่อเป็นกรอบทิศทางหลักในการแก้ไขปัญหา โดยใช้ กระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ซึ่งการจัดทำหรือปรับปรุงนโยบายฯ ต้องให้สภาที่ปรึกษา การบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้พิจารณาให้ความเห็นและสภาความมั่นคงแห่งชาติ ต้องนำความเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำหรือปรับปรุง โดยให้เสนอต่อสภาความมั่นคงแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบรวมทั้งให้คณะรัฐมนตรีนำเสนอต่อรัฐสภา เพื่อทราบแล้วให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติอย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่อง ตลอดจนให้กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.)

และศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ปรับปรุง/จัดทำยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการทั้งด้านความมั่นคงและด้านการพัฒนารองรับ ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๕ และมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว ทั้งนี้ พระราชบัญญัติฯ กำหนดให้มีการทบทวน และปรับปรุงนโยบายฯ ทุกกรอบระยะเวลาสามปีหรือในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อให้สอดคล้อง กับสถานการณ์ปัจจุบัน

การทบทวนและปรับปรุงนโยบายฯ ฉบับนี้ ได้อาศัยกลไกคณะกรรมการพิจารณา ทบทวนและอำนวยการขับเคลื่อนนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (อทอ.จชต.) ภายใต้คณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดน ภาคใต้ (คยศ.จชต.) ที่เป็นกลไกของสภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยมีการดำเนินงานที่สำคัญ ๔ ขั้นตอน ได้แก่ ๑) การรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ๒) การทบทวนและปรับปรุงนโยบายฯ ๓) การรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต่อ (ร่าง) นโยบายฯ และ ๔) การพิจารณากลั่นกรอง (ร่าง) นโยบายฯ ตามขั้นตอนกฎหมาย โดยภาพรวมของนโยบายฯ ฉบับนี้ ได้ยึดถือกรอบแนวคิดสำคัญที่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่าย ควบคู่กับการน้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รวมทั้งพระราชปณิธานและพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดี ศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ตลอดจนกรอบนโยบายและแผนหลักที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาที่ชัดเจนต่อไป

๒. สภาวะแวดล้อมและแนวโน้มสถานการณ์

๒.๑ สถานการณ์และเงื่อนไขความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในพื้นที่

๒.๑.๑ ภาพรวมสถานการณ์ความรุนแรงและความขัดแย้ง มีการก่อเหตุรุนแรง อย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่การก่อตัวของความรุนแรงรอบใหม่ในห้วงปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งพบว่า สถิติเหตุการณ์ในห้วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ ปรากฏความรุนแรงสูงที่สุด แต่จากการ ควบคุมพื้นที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ระดับความรุนแรงลดลงอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับ ในห้วงปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ปรากฏสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทำให้กลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐได้ปรับกลยุทธ์ที่เน้นการเคลื่อนไหวที่ไม่ใช้ความรุนแรงมากขึ้น ทำให้ การก่อเหตุรุนแรงลดลง อย่างไรก็ตาม ในห้วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นต้นมา การก่อเหตุรุนแรง

มีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อยและทรงตัว เพื่อแสดงศักยภาพในการก่อเหตุรุนแรงและสร้างอำนาจต่อรองทางการเมือง ควบคู่กับการใช้ประโยชน์จากปัญหาภัยแทรกซ้อนต่าง ๆ พร้อมกับการขับเคลื่อนงานที่เน้นงานการเมืองเชิงอุดมการณ์ ผ่านแนวร่วมต่าง ๆ เพื่อขยายฐานแนวร่วมและลดทอนความเชื่อมั่นของภาครัฐ

ทั้งนี้ สภาพความรุนแรงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการให้ความสำคัญของภาครัฐต่อกลุ่มเป้าหมายอย่างเฉพาะเจาะจงโดยขาดสมดุล ได้ส่งผลให้เกิดการขยายตัวของความขัดแย้งในพื้นที่จากเดิมที่มีเฉพาะระหว่างภาครัฐและกลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐ ไปสู่ช่องว่างของความสัมพันธ์และความตึงเครียดระหว่างประชาชนในพื้นที่ที่มีความต่างทางวัฒนธรรม ซึ่งส่งผลต่อการอยู่ร่วมกันบนความหลากหลายทางวัฒนธรรม

๒.๑.๒ เงื่อนไขสำคัญของปัญหา

๑) **เงื่อนไขระดับวัฒนธรรม** พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นสังคมที่มีลักษณะเฉพาะและมีพัฒนาการทางสังคมมายาวนาน โดยปัจจุบันมีสัดส่วนของประชากรในเชิงวัฒนธรรมที่มีคนไทยมุสลิมเชื้อสายมลายูเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีอัตลักษณ์ที่ผสมผสานความเป็นเชื้อชาติมลายู ความเป็นมุสลิม และสำนึกเชิงพื้นที่ที่สัมพันธ์กับความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ที่รุ่งเรืองในอดีต ส่งผลให้ประชาชนบางส่วนมีความรู้สึกแปลกแยกจากสังคมไทย ขณะเดียวกันการดำเนินนโยบายของรัฐและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐบางส่วนยังมีความเข้าใจต่อวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนในพื้นที่ไม่มากเท่าที่ควร จึงส่งผลให้เกิดการส่งผ่านความรู้สึกไม่เป็นธรรมและถูกกดทับอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งกลุ่มคนไทยบางกลุ่มได้นำเงื่อนไขดังกล่าวไปสู่การบิดเบือนและปลุกปั่นให้เกิดความขัดแย้ง รวมทั้งนำมาใช้สร้างความชอบธรรมในการใช้ความรุนแรง

๒) **เงื่อนไขระดับโครงสร้าง** สภาพปัญหาในพื้นที่ส่วนหนึ่งมาจากรากฐานบริบทเชิงโครงสร้างของประเทศที่วางทิศทางมาจากส่วนกลาง แม้ว่าภาครัฐมีการส่งเสริมให้มีการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสนับสนุนกลไกการบริหารจัดการในพื้นที่อย่างเหมาะสมแต่ยังไม่ตอบสนองต่อความต้องการและความคาดหวังของประชาชน รวมทั้งสภาพปัญหาในพื้นที่ที่มีความซับซ้อนและรุนแรง โดยเฉพาะปัญหาการกระจายการเข้าถึงโอกาสและทรัพยากร ปัญหาความยากจน และปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน

๓) **เงื่อนไขระดับบุคคล** จำแนกเงื่อนไขที่เกิดจากกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้
(๑) **กลุ่มคนไทยบางกลุ่มที่เห็นต่างจากรัฐ** นำเงื่อนไขทางอัตลักษณ์ วัฒนธรรม ศาสนา ปัญหาในอดีตบางช่วงเวลา และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐที่ส่งผลต่อความรู้สึกมาสร้างความชอบธรรม

ในการต่อสู้ด้วยการใช้ความรุนแรง เพื่อบรรลุเป้าหมายตามอุดมการณ์ (๒) **เจ้าหน้าที่รัฐ** บางส่วนที่สร้างเงื่อนไขความขัดแย้งในพื้นที่ ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพปัญหาและบริบท ความหลากหลายของสังคม ทำให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐในบางกรณีอาจส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่และนำไปสู่การสร้างเงื่อนไขเพิ่มเติม (๓) **กลุ่มอิทธิพลและผลประโยชน์ที่** เชื่อมโยงกับปัญหาความมั่นคงและภัยแทรกซ้อน อาทิ ปัญหายาเสพติด การลักลอบค้า สิ่งผิดกฎหมาย การค้ายาเสพติด ฯลฯ ที่ส่งผลให้สภาพปัญหาที่มีความซับซ้อนยิ่งขึ้น และ (๔) **กลุ่มคนไทย** บางกลุ่มที่ใช้ความรุนแรงต่อกัน อันเป็นเหตุมาจากความหวาดระแวงและไม่ไว้วางใจต่อกัน

๒.๒ ปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขของสถานการณ์

๒.๒.๑ มิติด้านสังคม ความสัมพันธ์ของประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากความรุนแรงที่เกิดขึ้น และบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ที่ลดลง ช่องว่างจากการใช้ภาษาการแก้ไขปัญหาก็ให้ความสำคัญอย่างเฉพาะเจาะจง รวมทั้ง การใช้ถ้อยคำแสดงความเกลียดชังในสื่อสังคมออนไลน์ จนส่งผลให้เกิดการขยายตัวของสังคม เชิงเดี่ยวและสถานะที่ต่างคนต่างอยู่ ทำให้สังคมมีความเปราะบาง รวมถึงประชาชนบางส่วน เกิดความรู้สึกสับสนต่อวัฒนธรรมที่ไม่คุ้นเคย เมื่อต้องมามีปฏิสัมพันธ์กับประชาชนต่างวัฒนธรรม และความรู้สึกไม่เป็นส่วนหนึ่งกับสังคมไทย ตลอดจนปัญหายาเสพติดที่ส่งผลต่อพฤติกรรม ความคิด และสุขภาพจิต นำมาสู่ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว

๒.๒.๒ มิติด้านการศึกษา การจัดการศึกษาในพื้นที่ที่ใช้มาตรฐานเดียวกับทั้งประเทศ ซึ่งเมื่อนำมาใช้กับบริบทของพื้นที่ที่มีลักษณะเฉพาะและมีความขัดแย้งจากการใช้ความรุนแรง ทำให้เกิดข้อจำกัดและส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาในพื้นที่โดยตรง อาทิ ปัญหา นักเรียนต้องแบกรับภาระการเรียนที่หนักเกินไปจากการเรียนสายสามัญพร้อมกับสายศาสนา นอกเวลาเรียน ข้อจำกัดการสื่อสารด้านภาษาที่กระทบต่อการเข้าถึงโอกาสและองค์ความรู้ ปัญหานักเรียนออกกลางคันและเด็กที่ไม่อยู่ในระบบการศึกษา ปัญหาการขาดการมีปฏิสัมพันธ์ ของนักเรียนต่างวัฒนธรรม ปัญหาความหวงกั้วของหน่วยงานด้านความมั่นคงต่อการศึกษ ในพื้นที่ ปัญหาหลักสูตรไม่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาพื้นที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และขีดความสามารถในการแข่งขันของเยาวชนในพื้นที่อยู่ในระดับต่ำกว่ามาตรฐานของทั้งประเทศ

๒.๒.๓ มิติด้านเศรษฐกิจ ข้อจำกัดการพัฒนาเศรษฐกิจส่วนหนึ่งมาจากผลกระทบจากความรุนแรงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และข้อจำกัดในการเชื่อมโยงการพัฒนาที่ชัดเจน รวมทั้งการสนับสนุนของภาครัฐส่วนใหญ่ขาดการสำรวจต้นทุน ความต้องการ และบริบทของพื้นที่ นอกจากนี้ประชาชนจำนวนมากยังมีความยากจนเป็นผลมาจากการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจที่ไม่ทั่วถึงและการเข้าถึงโอกาสยังมีความเหลื่อมล้ำระหว่างเขตเมือง – ชนบท ซึ่งปัจจัยดังกล่าวเป็นผลทำให้ประชาชนรู้สึกถูกละเลย รวมทั้งส่งผลต่อความเชื่อมั่นที่มีต่อภาครัฐและผลักดันประชาชนไปสู่แนวร่วมของกลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐ

๒.๒.๔ มิติด้านการบริหารจัดการภาครัฐ กลไกมีจำนวนมากและบางส่วนขาดความเชื่อมโยงกัน การบูรณาการยังไม่มีเอกภาพ การสื่อสารสร้างความเข้าใจในเชิงรุกมีไม่มาก บุคลากรหมุนเวียนบ่อยครั้งและไม่เพียงพอ รวมถึงเจ้าหน้าที่รัฐบางส่วนยังมีความเข้าใจต่อสถานการณ์ในพื้นที่ไม่มากเท่าที่ควร

๒.๒.๕ มิติด้านต่างประเทศ ความเสี่ยงจากการแสวงประโยชน์จากแนวคิดสุดโต่งที่ใช้ความรุนแรง กระแสการเรียกร้องประชาธิปไตยและสิทธิทางการเมือง กระแสท้องถิ่นนิยม และกระแสความหวาดกลัวอิสลาม ในขณะที่กลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐพยายามเชื่อมโยงประเด็นในพื้นที่กับประเด็นความขัดแย้งอื่น ๆ ในระดับโลกและการนำกฎหมายหรือปทัสถานระหว่างประเทศมาเกื้อหนุนการเคลื่อนไหว นอกจากนี้ยังพบโอกาสจากประเทศในอาเซียนและโลกมุสลิมที่สามารถต่อยอดทางเศรษฐกิจและสังคมวัฒนธรรมได้ รวมทั้งท่าทีของรัฐบาลต่างประเทศ องค์กรระหว่างประเทศ และองค์กรพัฒนาเอกชนที่ช่วยเหลือมีความเข้าใจและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาของภาครัฐ

๒.๒.๖ มิติด้านทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข ต้นทุนทางทรัพยากรของพื้นที่อุดมสมบูรณ์ แต่จากการนำมาใช้ต่อยอดทางเศรษฐกิจยังกระจุกตัว และการดำเนินการบางส่วนยังขาดการคำนึงถึงระบบนิเวศ ทำให้เกิดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งปัญหาการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศได้ส่งผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อระบบนิเวศ ทรัพยากรน้ำ ป่าไม้ ทะเลและชายฝั่ง สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งกระทบต่อเศรษฐกิจของประชาชนในพื้นที่ที่พึ่งพาภาคการเกษตรเป็นหลัก ตลอดจนภาครัฐยังขาดกลไกการบริหารจัดการต่อความเปลี่ยนแปลงทางสภาพอากาศและภัยธรรมชาติที่มีประสิทธิภาพ

๒.๓ ผลสัมฤทธิ์จากการขับเคลื่อนงานของนโยบายฯ ฉบับที่ผ่านมา

๒.๓.๑ ผลสัมฤทธิ์ด้านความมั่นคงที่สำคัญ สามารถควบคุมสถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ให้ลดลงมาโดยลำดับ แม้ระยะหลังมีความพยายามตอบโต้การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐ แต่ยังคงอยู่ในวิสัยที่ควบคุมได้และระดับความรุนแรงลดลงอย่างต่อเนื่องควบคู่กับการสร้างบรรยากาศในการปรับลดความเข้มข้นในการควบคุมพื้นที่ทั้งการปรับลดการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรง การถ่ายโอนภารกิจของกองอาสารักษาดินแดนจังหวัดชายแดนภาคใต้ และการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่เมืองเศรษฐกิจให้กลับไปสู่ความดูแลของหน่วยงานปกติ ในขณะที่ภาครัฐได้จัดหาเครื่องมือที่ทันสมัยสนับสนุนการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่แต่ยังไม่ครอบคลุมเพียงพอ รวมทั้งการส่งต่อการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานยังมีรอยต่อจึงส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ นอกจากนี้ พลวัตทางการเมืองในพื้นที่มีแนวโน้มเปิดกว้างมากขึ้นพร้อมกับการขับเคลื่อนกระบวนการพูดคุยสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง

๒.๓.๒ ผลสัมฤทธิ์ด้านการพัฒนาที่สำคัญ ในมิติการพัฒนาเศรษฐกิจ ได้ผลักดันให้มูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวเพิ่มขึ้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นมา สอดคล้องกับรายได้เฉลี่ยครัวเรือนในพื้นที่เพิ่มขึ้น ซึ่งการส่งเสริมภาคเศรษฐกิจบางส่วนยังไม่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและบริบทพื้นที่ **ในมิติด้านสังคม** ได้ดำเนินกิจกรรมของทุกวัฒนธรรมในพื้นที่และมีการพบปะสัมพันธ์ระหว่างประชาชนต่างวัฒนธรรม สำหรับ**มิติด้านอำนาจยุติธรรม** มีการเพิ่มประสิทธิภาพการรวบรวมพยานหลักฐาน การช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ การช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งการฟื้นฟูผู้กระทำความผิด นอกจากนี้ **มิติการสร้างเข้าใจ** มีการผลิตและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทั้งภาษาไทยและมลายูถิ่น รวมถึงนำเสนอภาพลักษณ์เชิงบวกของพื้นที่ ขณะที่**มิติต่างประเทศ** ยังไม่ปรากฏการหยิบบกและกล่าวถึงประเด็นปัญหาในเชิงลบในเวทีระหว่างประเทศ รวมทั้งตัวแสดงระหว่างประเทศส่วนใหญ่มีความเข้าใจในสถานการณ์และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาของรัฐบาลไทย

๒.๔ แนวโน้มสถานการณ์ คาดว่าการเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐยังคงใช้ความรุนแรง เพื่อแสดงศักยภาพในการก่อเหตุพร้อมกับการขยายแนวร่วมและการเคลื่อนไหวที่ไม่ใช้ความรุนแรง เพื่อบรรลุเป้าหมายเชิงอุดมการณ์ของตนเอง ขณะที่ปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขอื่น คาดว่า มิติด้านสังคมยังมีความเปราะบางและมีแนวโน้มขยายตัวเป็นความตึงเครียดระหว่างประชาชนต่างวัฒนธรรม รวมถึงการแพร่ระบาดของยาเสพติดสำหรับมิติด้านเศรษฐกิจอาจมีแนวโน้มฟื้นตัวยิ่งขึ้น รวมถึงมิติการศึกษาและการบริหารจัดการภาครัฐอยู่ระหว่างการขับเคลื่อนงานและ

มีแนวโน้มพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ยังพบปัญหาความเปลี่ยนแปลงทางสภาพอากาศและภัยธรรมชาติ ในส่วนมิติต่างประเทศมีความเสี่ยงจากแนวคิดจากต่างประเทศ แต่มีแนวโน้มเชิงบวกจากโอกาส การพัฒนาจากต่างประเทศ ประเทศเพื่อนบ้าน และท่าทีเชิงบวกของตัวแสดงต่างประเทศ

๓. กรอบแนวคิดและความเชื่อมโยงของนโยบายฯ

๓.๑ แนวพระราชดำริและหลักการทรงงาน น้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้แก่ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และ “การพัฒนาตามภูมิสังคม” รวมทั้ง พระราชปณิธานและแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดี ศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว คือ “การสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป” และ “จิตอาสา เราทำความดี ด้วยหัวใจ”

๓.๒ การยึดมั่นในหลักการแก้ไขปัญหาก็ได้รับการยอมรับจากทุกภาคส่วน ตั้งแต่ต้นนโยบายฯ ฉบับแรก คือ แนวทางสันติวิธี การยึดถือในหลักนิติรัฐ นิติธรรม และ หลักสิทธิมนุษยชน รวมถึงตระหนักและเคารพในพันธกรณีระหว่างประเทศที่ไทยเป็นภาคี รวมทั้ง การใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและทุกภาคส่วน ตลอดจนการบริหารจัดการ บนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม

๓.๓ ความเชื่อมโยงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายและแผนหลัก ที่เกี่ยวข้อง ยุทธศาสตร์ชาติได้เน้นให้เกิดการสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวร ในพื้นที่ ซึ่งถ่ายทอดไปสู่นโยบายและแผนหลักลำดับรอง ได้แก่ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคง แห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) รวมทั้ง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๓.๔ ความเชื่อมโยงสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของ สหประชาชาติ และพันธกรณีระหว่างประเทศที่ไทยเป็นภาคี คำนึงถึงเป้าหมายการพัฒนา ที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ ซึ่งเป็นหลักการพัฒนาที่นำไปสู่การจัดความยากจน ความไม่เท่าเทียม รวมทั้ง จัดการกับความเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศ เพื่อสร้างหลักประกันความยั่งยืนและ ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ภายใต้อาณัติ ๑๗ เป้าหมาย ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ ควบคู่กับการคำนึง

ถึงมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศและพันธกรณีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ
ที่ไทยเป็นภาคี โดยเฉพาะปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และสนธิสัญญาระหว่างประเทศ
ด้านสิทธิมนุษยชน

๔. วิสัยทัศน์

“จังหวัดชายแดนภาคใต้เข้าสู่ภาวะปกติที่ปราศจากความรุนแรง ได้รับการพัฒนา
บนพื้นฐานของความหลากหลายทางวัฒนธรรม และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน”

๕. เป้าหมายการดำเนินงาน

๕.๑ พื้นที่เป้าหมาย ตามพระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่กำหนดขอบเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ครอบคลุม ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดสตูล และจังหวัดสงขลา โดยการขับเคลื่อนงาน
ในลักษณะเชิงบูรณาการได้ให้น้ำหนักกับพื้นที่เป้าหมาย คือ จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี
และจังหวัดยะลา และ ๔ อำเภอของจังหวัดสงขลา คือ อำเภอจะนะ อำเภอเทพา อำเภอนาทวี
และอำเภอสะบ้าย้อย

๕.๒ เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย
นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
ที่จัดทำขึ้นตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ภายใต้
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๕ การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้กำหนด
เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด ดังนี้

เป้าหมาย	ผลสัมฤทธิ์	ตัวชี้วัด
เป้าหมายที่ ๑ จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการก่อเหตุรุนแรงและความสูญเสียลดลง	ความรุนแรงและความสูญเสียจากสถานการณ์ความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ยุติลงในปี ๒๕๗๐	สถิติเหตุการณ์ความรุนแรงและความสูญเสียจากสถานการณ์ความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ลดลง ร้อยละ ๑๐๐ จากปีฐาน ๒๕๖๐ ภายในปี ๒๕๗๐
เป้าหมายที่ ๒ จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น	คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น ด้วยการยกระดับการพัฒนาเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสม อันสอดคล้องกับวิถีชีวิตและความต้องการของประชาชน และศักยภาพของพื้นที่	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาค (Gross Regional Product: GRP) ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เพิ่มขึ้น
เป้าหมายที่ ๓ ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่อการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้	การยอมรับและตระหนักถึงคุณค่าของการอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างหลากหลาย	การสร้างเชื่อมั่นต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

๖. วัตถุประสงค์และประเด็นนโยบาย

๖.๑ วัตถุประสงค์ข้อที่ ๑ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยให้กับประชาชน และผลักดันให้เกิดการยุติเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้โดยสมบูรณ์ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐

๖.๑.๑ เสริมสร้างขีดความสามารถการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่รัฐและอาสาสมัครประจำพื้นที่ รวมถึงบูรณาการ การปฏิบัติงานด้านความมั่นคงในระดับอำเภอให้เกิดความเข้มแข็ง ควบคู่กับการจัดหาเครื่องมือ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อสนับสนุนการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพ และปรับลดด้านตรวจให้มีเท่าที่จำเป็น ตลอดจนเร่งรัดแก้ไขปัญหาเสพติดที่ถือเป็นปัญหา ความมั่นคง และดำเนินการต่อปัญหาย้ายแทรกซ้อนอื่น ๆ

๖.๑.๒ ลดทอนเงื่อนไขที่ก่อให้เกิดความรุนแรงจากการปฏิบัติงานของภาครัฐ ในพื้นที่ ลดการใช้ปฏิบัติการเชิงรุกในการบังคับใช้กฎหมาย โดยการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐ ให้ดำเนินการเท่าที่จำเป็นคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชน หลักความได้สัดส่วน และหลักการใช้กำลัง จากเบาไปหาหนัก

๖.๑.๓ ผลักดันให้เกิดความร่วมมือจากทุกฝ่ายเพื่อเฝ้าระวังความปลอดภัย และปฏิเสธการใช้ความรุนแรงในพื้นที่ สร้างภูมิคุ้มกันและจิตสำนึกแก่ประชาชนให้ร่วมกัน เฝ้าระวังความปลอดภัยในพื้นที่ ตลอดจนผลักดันให้ประชาชนปฏิเสธการใช้ความรุนแรงในพื้นที่

๖.๑.๔ ดำเนินงานด้านการข่าวกรองเชิงรุก การต่อต้านข่าวกรอง และ การใช้ประโยชน์งานด้านการข่าวกรอง ทั้งในระดับยุทธศาสตร์และยุทธวิธีในพื้นที่ อย่างมีประสิทธิภาพ ติดตาม พิสูจน์ทราบ และแจ้งเตือน อันนำไปสู่การระงับยับยั้งการก่อเหตุรุนแรง และการเคลื่อนไหวที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและความปลอดภัยได้อย่างรวดเร็ว

๖.๑.๕ เสริมสร้างขีดความสามารถบริหารจัดการชายแดน ด้านความมั่นคงให้สามารถป้องกัน สกัดกั้น และยับยั้งการกระทำความผิดในรูปแบบต่าง ๆ วางระบบโครงสร้างพื้นฐาน ติดตั้งระบบเฝ้าระวังและแจ้งเตือนที่ทันสมัย รวมถึงเฝ้าตรวจ ตามแนวชายแดนอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งผลักดันการประสานความร่วมมือเชิงรุกกับมาเลเซีย ควบคู่กับการดำเนินมาตรการเชิงรุกต่อกรณีที่มีการก่อเหตุและหลบหนีข้ามแดน

๖.๒ วัตถุประสงค์ข้อที่ ๒ เพื่อบริหารจัดการความขัดแย้งตามหลักสันติวิธี และขับเคลื่อนกระบวนการพูดคุยสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รวมทั้งจัดเงื่อนไขที่เอื้อต่อการยกระดับความขัดแย้งเพิ่มเติมในพื้นที่

๖.๒.๑ ดำรงความต่อเนื่องของกระบวนการพูดคุยสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลักดันกระบวนการพูดคุยสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้กับกลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐให้ได้ข้อสรุปถึงกิจกรรมร่วมที่จะสร้างสันติสุขในพื้นที่และแนวทางการแสวงหาทางออกในระยะยาว

๖.๒.๒ เสริมสร้างสถานะแวดล้อมที่เอื้อต่อการบริหารจัดการความขัดแย้งตามหลักสันติวิธี สนับสนุนการเปิดพื้นที่ทางการเมือง พื้นที่ปลอดภัย และโอกาสในการแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม ควบคู่กับการดำเนินกระบวนการพูดคุยสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งเปิดโอกาสให้กลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐที่ไม่ประสงค์ต่อสู้ด้วยการใช้ความรุนแรงได้เข้าสู่กระบวนการของภาครัฐ เพื่อให้พร้อมกลับคืนสู่สังคมได้อย่างปกติสุขและร่วมสร้างสังคมที่ยั่งยืน

๖.๒.๓ ศึกษาและจัดทำข้อเสนอเกี่ยวกับประเด็นการกระจายอำนาจที่เหมาะสมกับพื้นที่ ตามหลักการในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อไม่ให้เป็นเงื่อนไขนำไปสู่การแบ่งแยกดินแดน

๖.๒.๔ ศึกษาและรวบรวมเงื่อนไขความรุนแรงในอดีตและแนวคิดความยุติธรรมในระยะเปลี่ยนผ่าน นำไปสู่การคลี่คลายและบริหารจัดการเงื่อนไขความรุนแรงในอดีต รวมถึงความทรงจำในบริบทความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ เพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการความขัดแย้งตามหลักสันติวิธี และขจัดเงื่อนไขที่เอื้อต่อการยกระดับความขัดแย้งเพิ่มเติมในอนาคต

๖.๓ วัตถุประสงค์ข้อที่ ๓ เพื่อพัฒนาการอำนวยความสะดวกและการเยียวยาให้เป็นธรรม ท้าทาย และจัดเงื่อนไขความไม่เป็นธรรมรวมถึงเสริมสร้างความไว้วางใจต่อกัน

๖.๓.๑ เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมและการบังคับใช้กฎหมายที่เป็นธรรมตามหลักธรรมาภิบาล ยกย่องกระบวนการรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินคดี การบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เลือกปฏิบัติและคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชนเป็นสำคัญ ตลอดจนพัฒนา กลไกการช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพการช่วยเหลือและแก้ไข ฟื้นฟูผู้กระทำผิดและผู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมให้สามารถกลับคืนสู่สังคมได้อย่าง ปกติสุข

๖.๓.๒ ส่งเสริมการอำนวยความสะดวกกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของพื้นที่ พัฒนาระบบงานยุติธรรมชุมชนและกระบวนการยุติธรรมทางเลือกผ่านการสร้างความเข้มแข็งให้เครือข่ายยุติธรรมชุมชนและภาคประชาชน พร้อมทั้งพัฒนาระบบการใช้กฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัวและมรดก

๖.๓.๓ เพิ่มประสิทธิภาพการช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบให้ครอบคลุมทั่วถึงและเป็นธรรม ช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายและผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงด้วยความรวดเร็วและทั่วถึง ทั้งการเยียวยาด้านสุขภาพกายและสุขภาพใจ การช่วยเหลือในรูปแบบอื่น ๆ รวมถึงพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลภายหลังการช่วยเหลือเยียวยา เพื่อให้มีการฟื้นฟูอย่างเหมาะสม

๖.๓.๔ เสริมสร้างการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และสิทธิมนุษยชนแก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่รัฐ สร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย กระบวนการยุติธรรม และสิทธิมนุษยชนด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับประชาชนแต่ละกลุ่มและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ รวมทั้งพัฒนากลไกการตรวจสอบการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

๖.๔ วัตถุประสงค์ข้อที่ ๔ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาทุกระดับในพื้นที่ให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และมีมาตรฐานพร้อมกับส่งเสริมโอกาสการเข้าถึงการเรียนรู้และต่อยอดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญต่อการเสริมสร้างสันติสุขและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่

๖.๔.๑ ยกระดับคุณภาพการศึกษาของพื้นที่ในทุกระดับของทุกระบบให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและบริบทพื้นที่ พัฒนาและบูรณาการหลักสูตรให้มีมาตรฐานที่ชัดเจน ครุและบุคลากรทางการศึกษา สื่อการเรียนการสอน และระบบแนะแนวที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการทางการศึกษาในระดับท้องถิ่น ควบคู่กับการออกแบบการศึกษาที่เป็นไปตามบริบทของพื้นที่

๖.๔.๒ เสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางความคิดและทางจิตใจให้แก่เด็กและเยาวชนให้ห่างไกลจากการถูกชักจูงไปในทางที่ไม่เหมาะสม สร้างภูมิคุ้มกันทางความคิดและทางจิตใจให้ห่างไกลจากการใช้ความรุนแรง ยาเสพติด และการใช้สื่อ รวมทั้งสร้างจิตสำนึกทางสังคมที่จะเรียนรู้การแบ่งปันและคุณค่าของผู้อื่น

๖.๕.๓ ยกระดับการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากโดยใช้ทรัพยากร ดันทุน และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างโอกาสด้านรายได้แก่ประชาชนในระดับฐานรากอย่างแท้จริง ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน และใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มรวมทั้งสนับสนุน การเข้าถึงแหล่งทุนที่ถูกกฎหมายและพัฒนาทักษะของผู้ประกอบการรายย่อย ควบคู่กับ การพัฒนาระบบตลาดและเครือข่ายธุรกิจชุมชน

๖.๕.๔ เสริมสร้างสถานะแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและ การลงทุนในพื้นที่รวมทั้งเชื่อมโยงการพัฒนาพื้นที่กับนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมในภาพรวมของประเทศ พัฒนาผู้ประกอบการและแรงงานให้มีคุณภาพ ส่งเสริม การเข้าถึงแหล่งทุนจัดหาช่องทางการตลาดพร้อมทั้งปรับปรุงกฎและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ให้เอื้อต่อการพัฒนา ควบคู่กับการขยายช่องทางการกระจายสินค้าและการบริการออกไปนอกพื้นที่ รวมทั้งส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรหลัก ด้านพืช และด้านปศุสัตว์ ตลอดจนฟื้นฟูและ หนุนเสริมความยั่งยืนของธุรกิจประมงและประมงต่อเนื่อง การพัฒนาต่อยอดธุรกิจฮาลาล การส่งเสริมท่องเที่ยว การส่งเสริมอุตสาหกรรม และการสนับสนุนการค้าชายแดน รวมถึง การลงทุนร่วมกันระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน

๖.๕.๕ ส่งเสริมการพัฒนาบนพื้นฐานของการคำนึงถึงการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน รวมทั้งการบริหารจัดการทรัพยากร ธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างเป็นธรรม พัฒนาเศรษฐกิจที่คำนึงถึงการใช้ทรัพยากร ให้เกิดความคุ้มค่าและความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรวมทั้งรณรงค์ การอนุรักษ์ ฟื้นฟู การจัดการ การใช้ และต่อยอดทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและ วัฒนธรรม ควบคู่กับการเตรียมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางสภาพอากาศและภัยธรรมชาติ ในระยะยาว

๖.๖ วัตถุประสงค์ข้อที่ ๖ เพื่อเสริมสร้างสังคมทุกระดับในพื้นที่มีความเข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีความกลมเกลียวกัน ท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยไม่แบ่งแยก รวมทั้งจัดเงื่อนไขทางสังคมที่เป็นอุปสรรคต่อการอยู่ร่วมกันภายใต้ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม

๖.๖.๑ ส่งเสริมการยอมรับและตระหนักถึงคุณค่าของการอยู่ร่วมกัน บนความแตกต่างหลากหลายและการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียม สร้างพื้นที่และสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีปฏิสัมพันธ์ของประชาชนในพื้นที่ ส่งเสริมอัตลักษณ์ ท้องถิ่นและวัฒนธรรมร่วมที่จะนำไปสู่ความภาคภูมิใจร่วมกัน และยุติการสร้าง ความเกลียดชัง ทางเชื้อชาติและศาสนา

๖.๖.๒ ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินวิถีชีวิต และการปฏิบัติศาสนกิจตามหลัก ศาสนาทุกศาสนา สนับสนุนกิจกรรมที่เป็นไปตามวิถีชีวิตและการปฏิบัติศาสนกิจตามหลักศาสนา ทุกศาสนา รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพและบทบาทของผู้นำทางศาสนา

๖.๖.๓ เสริมสร้างบทบาทของสถาบันครอบครัวและชุมชน เพื่อร่วมกัน พัฒนาและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในชุมชนให้เกิดการริเริ่ม สะท้อนประเด็นปัญหาและความต้องการภายในชุมชน รวมถึงจัดระเบียบสังคมตามวิถีชีวิตของ ประชาชนในพื้นที่และร่วมกันแก้ไขปัญหาเสียด

๖.๖.๔ เสริมสร้างบทบาทสตรีและเยาวชนในการพัฒนาและแก้ไขปัญหา จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้อย่างเป็นรูปธรรม การพัฒนาศักยภาพ เสริมสร้างบทบาทในการร่วม ตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ควบคู่กับการพัฒนาเครือข่าย เชิงสร้างสรรค์ของสตรีและเยาวชนให้เป็นพลังสนับสนุนในการเสริมสร้างสันติสุขในครอบครัว ชุมชนและสังคม

๖.๖.๕ ผลักดันการเปิดพื้นที่และเพิ่มโอกาสในการมีปฏิสัมพันธ์ของ ประชาชนต่างวัฒนธรรม ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เปิดพื้นที่ให้ประชาชน ต่างวัฒนธรรมได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของสังคมและ การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันพร้อมทั้งพัฒนาเครือข่ายผู้นำชุมชนต่างวัฒนธรรมและ การดำเนินกิจกรรมศาสนสัมพันธ์

๖.๖.๖ ส่งเสริมให้ประชาชนที่เคยมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่และได้อพยพออกนอกพื้นที่ได้กลับคืนสู่ถิ่นฐานเดิม ดูแลและช่วยเหลือประชาชนทุกกลุ่มที่ได้อพยพออกนอกพื้นที่ ให้สามารถกลับคืนสู่ถิ่นฐานเดิมรวมถึงเสริมสร้างอาชีพและการมีงานทำ

๖.๖.๗ ยกระดับการพัฒนาสาธารณูปการ รวมถึงการพัฒนาระบบบริการและการเข้าถึงบริการทางสังคมที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะด้านการสาธารณสุข การกีฬา นันทนาการ และสันทนาการ ควบคู่กับการจัดระบบการดูแลสิทธิขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ให้แก่กลุ่มเปราะบางทุกกลุ่ม

๖.๗ วัตถุประสงค์ข้อที่ ๗ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและประสานความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและต่างประเทศให้เกื้อหนุนต่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ

๖.๗.๑ สร้างการรับรู้ให้สังคมภายในและภายนอกพื้นที่ที่มีความเข้าใจต่อสถานการณ์และการดำเนินงานของภาครัฐ ผลักดันการประชาสัมพันธ์เชิงรุก โดยการประมวลผลความคิดเห็นของสังคม เพื่อกำหนดประเด็นการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งอาศัยการสื่อสารของบุคคลที่มีอิทธิพลทางความคิด ตลอดจนกำหนดแนวทางการสื่อสารในภาวะวิกฤติที่ชัดเจนรวดเร็วควบคู่กับการชี้แจงภาพลักษณ์เชิงบวกของพื้นที่

๖.๗.๒ เสริมสร้างความร่วมมือที่สร้างสรรค์ระหว่างภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ประสานความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศผ่านกรอบความร่วมมือต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การผนึกกำลังในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาพื้นที่ ควบคู่กับการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนในพื้นที่กับสังคมภายในประเทศและต่างประเทศ

๖.๘ วัตถุประสงค์ข้อที่ ๘ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐให้สามารถตอบสนองต่อการแก้ไขปัญา และเตรียมการเปลี่ยนผ่านไปสู่กลไกปกติของทางราชการ

๖.๘.๑ เพิ่มขีดความสามารถในการขับเคลื่อนงานและการลดเงื่อนไขที่เกิดจากการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ เพิ่มขีดความสามารถการปฏิบัติงานของภาครัฐทั้งกลไก เครื่องมือ การบริหารจัดการ และเจ้าหน้าที่รัฐเพื่อให้การขับเคลื่อนงานมีประสิทธิภาพและไม่สร้างเงื่อนไขในพื้นที่เพิ่มเติม รวมทั้งให้ความสำคัญกับการบูรณาการขับเคลื่อนงานร่วมกันอย่างเป็นระบบและไม่ซ้ำซ้อน

๖.๘.๒ คัดสรรและพัฒนาขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่รัฐให้มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะที่จำเป็นที่สามารถตอบสนองกับการแก้ไขปัญา เจ้าหน้าที่รัฐมีความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ กฎหมาย และแนวนโยบายของรัฐ ควบคู่กับการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานในพื้นที่

๖.๘.๓ พัฒนาระบบฐานข้อมูล รวมถึงการรวบรวม การจัดเก็บเอกสาร และองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ พัฒนาระบบฐานข้อมูลของภาครัฐที่มีระบบวิเคราะห์ข้อมูลที่ทันสมัยและการรักษาความปลอดภัยข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งรวบรวมเอกสารและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ

๖.๘.๔ กำกับและติดตามการแก้ไขปัญาให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล กำกับให้การแก้ไขปัญาเป็นไปด้วยความโปร่งใส คุ่มค่า และสามารถแก้ไขปัญาในพื้นที่อย่างแท้จริงรวมทั้งการดำเนินมาตรการเชิงป้องกันและจริงจ้งต่อการแก้ไขปัญาคอรัปชันในภาครัฐ

๖.๘.๕ เตรียมการรองรับในการเปลี่ยนผ่านภารกิจในพื้นที่ไปสู่กลไกปกติของทางราชการ ผลักดันให้มีการปรับลดพื้นที่การบังคับใช้กฎหมายพิเศษในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรมและสอดคล้องกับสถานการณ์ การเตรียมความพร้อมเจ้าหน้าที่รัฐและการบริหารจัดการรองรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่กฎหมายปกติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ฝ่ายตำรวจและฝ่ายปกครอง ควบคู่กับการพิจารณามาตรการทางกฎหมายอื่นทดแทน รวมทั้งการกำหนดแนวทาง/แผน และออกแบบโครงสร้างกลไกที่จะรองรับการเปลี่ยนผ่านภารกิจที่ชัดเจน

๖.๘.๖ ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางด้านวิชาการทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการประยุกต์ใช้งานวิจัยและข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ แลกเปลี่ยน วิเคราะห์ รวมถึงใช้ประโยชน์งานวิจัยและข้อมูลทางวิชาการ พร้อมทั้งประสานสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานทางวิชาการทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

๗. แนวทางการบริหารจัดการ

๗.๑ กลไกการขับเคลื่อนงาน อาศัยกลไกตามกฎหมายหลักที่เกี่ยวข้อง รวม ๓ ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓ พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ดังนี้

๗.๑.๑ กลไกระดับนโยบาย คือ สภาความมั่นคงแห่งชาติ ทำหน้าที่สำคัญในการกำหนดแนวทางหรือมาตรการเชิงนโยบายในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหา รวมถึงอำนวยการนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีกลไกคณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (คยศ.จชต.) เพื่่อำนวยการและประสานการดำเนินงานของหน่วยงานให้เป็นไปอย่างสอดคล้อง

๗.๑.๒ กลไกระดับแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ แบ่งเป็น ๒ มิติ ดังนี้

๑) มิติด้านความมั่นคง โดยมีกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) รับผิดชอบ และมีกลไกคณะกรรมการอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ทำหน้าที่สำคัญในการอำนวยการและขับเคลื่อนงานในมิติด้านความมั่นคง โดยเฉพาะการปรับปรุงแผนและแนวทางการปฏิบัติงานและดำเนินการรองรับนโยบายฯ ตามมาตรา ๗ (๒) และแผนการดำเนินการตามมาตรา ๑๖ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑

๒)

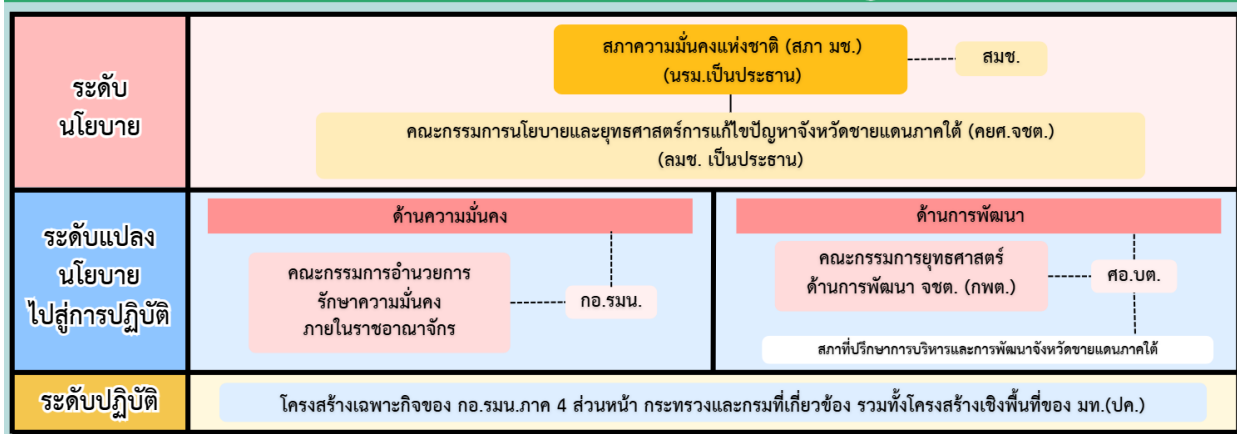
มิตินงานด้านการพัฒนา โดยมีศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัด

ชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) รับผิดชอบและมีกลไกคณะกรรมการยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา จังหวัดชายแดนภาคใต้ (กพต.) ทำหน้าที่สำคัญในการอำนวยการและขับเคลื่อนงานในมิติน การพัฒนา โดยเฉพาะการให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา ตามมาตรา ๙ (๑) ตามพระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓ รองรับนโยบายฯ รวมทั้งมีกลไกสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อสนับสนุน การมีส่วนร่วมของประชาชน

๗.๑.๓ กลไกระดับปฏิบัติในพื้นที่

เมืองคาวบยพของกระทรวงและกรมร่วมกัน ขับเคลื่อนงานในพื้นที่ รวมทั้งโครงสร้างเชิงพื้นที่ภายใต้กำกับของกระทรวงมหาดไทย ทั้งนี้ ในทางปฏิบัติมีการจัดตั้งโครงสร้างหน่วยงานเฉพาะตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคง ภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อรับผิดชอบในมิตินงานด้านความมั่นคงในระดับพื้นที่

โครงสร้างกลไกการขับเคลื่อนงานการแก้ไขปัญหา จชต.

๗.๒ การบริหารจัดการ

๗.๒.๑ การถ่ายทอดนโยบายฯ ไปสู่การปฏิบัติอย่างมีเอกภาพ ประสิทธิภาพ และประสานสอดคล้อง กำหนดยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการรองรับนโยบายฯ ตามมาตรา ๕ และมาตรา ๙ ของพระราชบัญญัติฯ รวมทั้งให้หน่วยงานระดับกระทรวงและกรมจัดทำแผนงาน โครงการ และงบประมาณรองรับประเด็นนโยบายอย่างประสานสอดคล้องร่วมกัน ตลอดจนให้สำนักงานงบประมาณจัดสรรงบประมาณขับเคลื่อนงานตามนโยบายฯ อย่างเหมาะสม ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ มาตรา ๕ และมาตรา ๙ ของพระราชบัญญัติฯ

๗.๒.๒ การสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์และทิศทางเชิงนโยบายฯ ให้กับเจ้าหน้าที่รัฐในทุกระดับ สร้างความตระหนักเกี่ยวกับบทบาทของเจ้าหน้าที่รัฐในส่วนต่าง ๆ โดยให้ถือว่าเป็นภารกิจที่สำคัญและเป็นความรับผิดชอบร่วมกันที่ต้องขับเคลื่อนให้บรรลุผลตามเป้าหมาย

๗.๒.๓ การกำหนดรายละเอียดการปฏิบัติ/แนวทางการประสานการปฏิบัติ ในประเด็นเฉพาะเรื่องที่มีความสำคัญ ผ่านกลไกระดับคณะอนุกรรมการภายใต้ คยศ.จชต. เพื่อกำหนดรายละเอียดการปฏิบัติและประสานการปฏิบัติให้ชัดเจนรวมถึงให้เกิดการบูรณาการ การปฏิบัติงานร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพ

๗.๒.๔ การจัดระบบการทำงานภายใต้แผนและความเชื่อมโยงกลไก ในลักษณะบูรณาการ ทั้งในลักษณะเชิงประเด็น ลักษณะเชิงพื้นที่ และลักษณะเชิงภารกิจ ให้สอดคล้องและหนุนเสริมซึ่งกันและกัน

๗.๒.๕ การติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนนโยบาย ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ในการรายงานผลการขับเคลื่อนแผนความมั่นคงเฉพาะเรื่อง (EAR) รวมถึงระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) และแบบรายงานผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (แบบ No) ภายใต้แผนบูรณาการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๗.๓ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๗.๓.๑ **เจ้าหน้าที่รัฐ**ทุกระดับมีความเข้าใจต่อนโยบายฯ และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม มีเอกภาพ และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งไม่สร้างเงื่อนไขเพิ่มเติมในพื้นที่

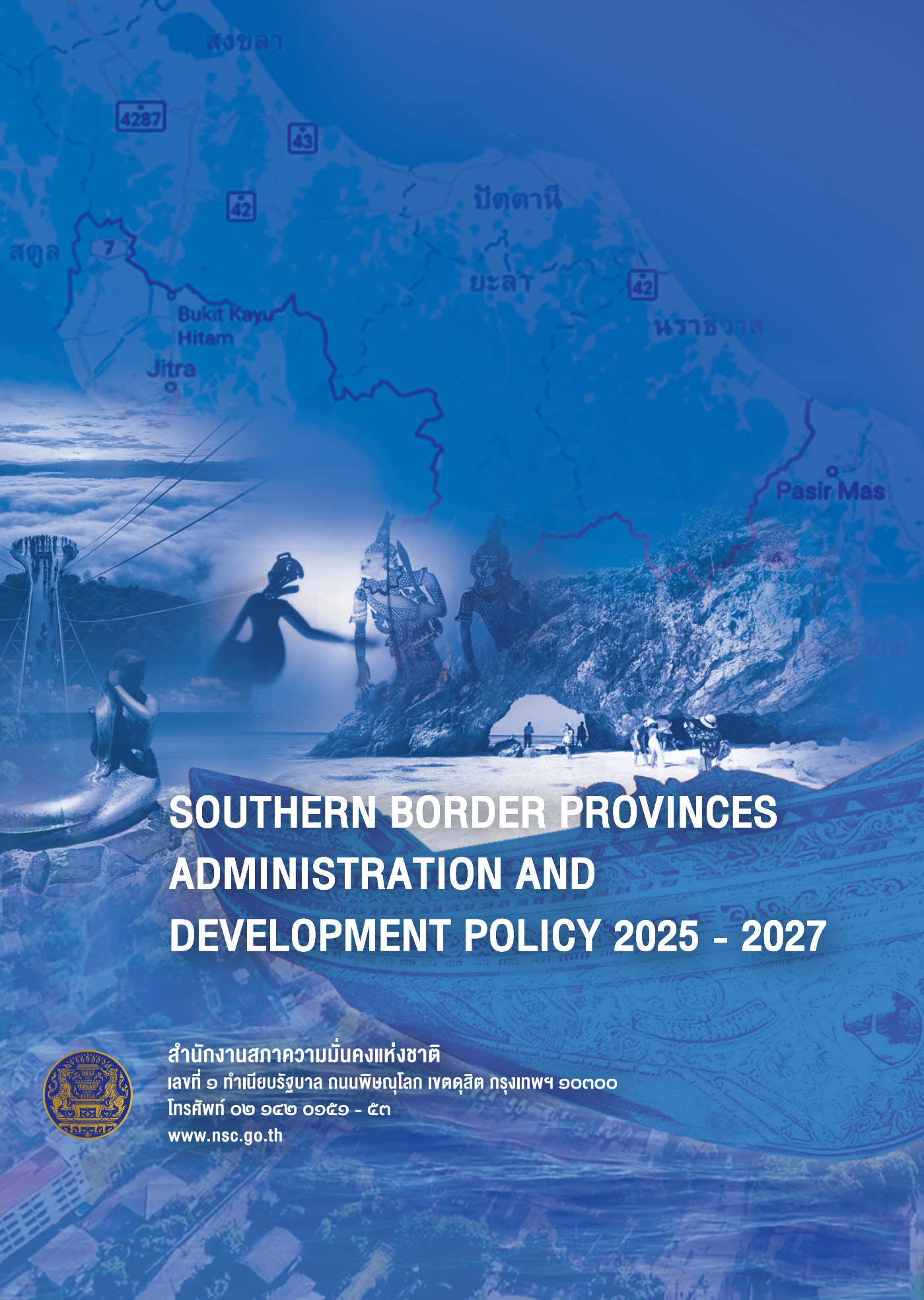
๗.๓.๒ **ประชาชน**ทุกภาคส่วนรับรู้ สนับสนุน และตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

๗.๓.๓ **รัฐบาล**มีเจตจำนงทางการเมืองในการแก้ไขปัญหาที่ชัดเจน พร้อมทั้งสนับสนุนและให้ความสำคัญในการจัดสรรทรัพยากรกำหนดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำหรับขับเคลื่อนงานร่วมกัน

๗.๓.๔ **ทุกฝ่ายในประเทศ**ร่วมกันสนับสนุนการแก้ไขปัญหาตามนโยบายฯ อย่างต่อเนื่อง

๗.๓.๕ **ประชาคมโลก**มีความเข้าใจในสถานการณ์ แนวนโยบายของภาครัฐ รวมทั้งความจริงจังของภาครัฐในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตลอดจนให้การสนับสนุนนโยบายฯ

กองความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้และชนต่างวัฒนธรรม
สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
๙ ตุลาคม ๒๕๖๘

SOUTHERN BORDER PROVINCES ADMINISTRATION AND DEVELOPMENT POLICY 2025 - 2027

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

เลขที่ ๑ ทำเนียบรัฐบาล ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

โทรศัพท์ ๐๒ ๑๔๒ ๐๑๕๑ - ๕๓

www.nsc.go.th